

Лемеха Р.І.

к.ю.н.,

здобувач наукового ступеня доктора юридичних наук
Запорізький національний університет

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНИХ РЕЖИМІВ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА ТА В УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вступ. Україна як суверенна, соціальна і правова держава продовжує складний процес євроінтеграції, який передбачає в першу чергу адаптацію національного законодавства до права ЄС. Не менш важливим є досягнення в українському суспільстві європейських економічних та соціальних стандартів, що можливо забезпечити як розвитком національного високотехнологічного виробництва, так і завдяки активізації міжнародної торгівлі, залученню прямих іноземних інвестицій тощо. У зв'язку із вищевикладеним, особливої уваги потребує налагодження тісного та взаємовигідного співробітництва у сфері митної справи із державами, які успішно пройшли шлях євроінтеграції та сформували високоефективні системи митних органів.

Сучасний стан митних відносин в Україні є задовільним та потребує удосконалення з урахуванням позитивного досвіду зарубіжних країн у сфері правового регулювання митних режимів, якими безпосередньо визначаються митні процедури щодо товарів, які переміщуються через митний кордон України, їх правовий статус, умови оподаткування та використання після митного оформлення. Так, за результатами соціологічного дослідження Європейської Бізнес Асоціації, проведеного у 2018 році, 36,2% опитаних представників бізнесу стверджували, що не задоволені якістю митних послуг та професіоналізмом осіб, з якими вони взаємодіють на митниці. 58,6% зазначали, що корупція в митних органах залишається на тому ж рівні [1].

Враховуючи вищевикладене, актуальним є дослідження позитивного досвіду адміністра-

тивно-правового регулювання митних режимів в країнах, які вже сформували стабільні та перевірені часом системи митного оформлення і контролю. На увагу заслуговує позитивний досвід адміністративно-правового регулювання митних режимів в Республіці Польща, яка демонструє високі показники розвитку економіки, є стратегічним економічним та політичним партнером України, а також допомагає національним органам публічної адміністрації вирішувати складні євроінтеграційні задачі, надаючи рекомендації засновані на власному досвіді.

Питання адміністративно-правового регулювання митних відносин в Україні досліджуються в роботах фахівців у сфері адміністративного права, серед яких роботи О. Бандурки, В. Бевзенка, Н. Білак, М. Віхляєва, Н. Губерської, С. Гусарова, Р. Калюжного, Т. Коломоєць, В. Колпакова, А. Комзюка, О. Кузьменко, В. Курила, Д. Лук'янця, Д. Лученка, П. Лютикова, М. Мельника, Р. Мельника, О. Миколенка, Я. Назарової, Н. Нижник, Д. Приймаченка, С. Стеценко, М. Тищенко, О. Чуприни, А. Школика та інших вчених-адміністративістів. Із останніх досліджень слід відзначити публікацію І. Гуцул «Митні режими як засіб регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності» [2], дисертаційну роботу М. Мельника «Інститут митних режимів в митному праві України» [3], публікації І.В. Міщенко «Новели інституту митного режиму в контексті реформування митного законодавства» [4], В.О. Хоми «Сучасний стан національного правового забезпечення митного режиму безмитної торгівлі та напрями його вдоско-

налення» [5], О.В. Чуприни «Класифікація митних режимів у юридичній науці та законодавстві» [6] та А.С. Мостового «Функції митних режимів: порівняльна характеристика з митним правом Європейського Союзу» [7]. Проте, правове регулювання митних режимів в Республіці Польща досліджено в доктрині адміністративного права недостатньо повно, чим обґрунтовується актуальність підготовки даної публікації.

Методологія даного дослідження ґрунтується на комплексному поєднанні філософських (законів діалектики та метафізики), загальнонаукових (прийомів логічного методу, системного та структурно-функціонального методів) та спеціально-юридичних методів дослідження (методології порівняльного правознавства, методів юридичної догматики та юридичного моделювання тощо), принципів об'єктивності та історизму. Зокрема, методи порівняльного правознавства застосовуються з дотриманням принципів об'єктивності та історизму, які передбачають використання текстів автентичних нормативно-правових актів, які регулюють митні відносини у зарубіжних країнах, а також урахування тих історичних факторів, які впливали та продовжують впливати на формування митних служб та всієї системи митних відносин у певній зарубіжній країні, яка є об'єктом дослідження.

Постановка завдання. Метою наукової публікації є дослідження досвіду правового регулювання митних режимів в Республіці Польща, а також визначення можливості його запозичення та впровадження в національне законодавство і юридичну практику з урахуванням національних правових традицій, рівня правосвідомості та правової культури громадян України.

Результати дослідження. Польща є повноправним членом Європейського Союзу, основою якого є Митний Союз ЄС, тому дослідження особливостей адміністративно-правового регулювання митних режимів в Республіці Польща необхідно починати з аналізу правових засад організації митної справи в ЄС.

Митний союз – це міжнародно-правовий інструмент узгодження митної політики групою країн. У тексті Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) Митний союз визначається як заміна однією митною територією двох або кількох митних територій, за якої: мита та інші обмежувальні заходи в галузі торгівлі між державами скасовуються відносно основної частини торгових обмінів між територіями, складовими союзу, або, принаймні, у відношенні основної частини обмінів товарами, що походять з цих територій (внутрішній аспект); з деякими застереженнями мита та інші регуляторні заходи, застосовувані кожним з членів союзу у торгівлі з територіями, що не входять в союз, є, по суті, ідентичними (зовнішній аспект). Найефективнішим Митним союзом сьогодення можна впевнено вважати Митний союз Європейського Союзу [8, с. 21-22].

До створення Митного Союзу в межах зони преференційної торгівлі, а згодом і зони вільної торгівлі діяли митні тарифи, головна мета застосування яких полягала у тому, щоб обмежити імпорт товарів, що є нижчими за ціною, аніж у національного товаровиробника.

У відповідності до Римського (1957 р.) договору, країни-учасниці взяли на себе дві групи зобов'язань: заборона тарифів, квот, кількісних обмежень між державами-учасницями; застосування єдиного зовнішнього тарифу на товари та послуги, що надходять із третіх країн. Ці заходи слід було проводити поступово, постійно узгоджуючи при цьому спільні позиції країн-учасниць. Стаття 23 Договору про ЄЕС чітко встановлювала, що основою спільноти є митний союз, дія якого поширюється на всю торгівлю товарами й передбачає відмову держав-членів від мита на імпорт та експорт [8, с. 22].

1 січня 1993 року було повністю скасовано митні кордони та створено вільну від них зону, в якій у відповідності до Регламенту введені єдині митні документи ТІR (міжнародні дорожні перевезення) та АТА (тимчасовий допуск товарів). Скасування всіх без

винятку митних формальностей, що ускладнювали лібералізацію руху товарів у межах Європейської економічної співдружності, суттєво вплинуло на економічне зростання держав-членів. На сучасному етапі засадами розвитку Митного союзу ЄС стали низка стратегій. В сорокарічний ювілей Митного союзу (01.04.2008 р.) у Брюсселі була прийнята Стратегія розвитку Митного союзу, де Пункт 1 декларує, що Митний союз – основа Європейського Союзу. За минулі 45 років ЄС розширився з 6 до 28 держав, які фактично стали єдиним ринком (в рамках розширення у 2004 р. до Союзу приєдналися Кіпр, Естонія, Угорщина, Литва, Латвія, Мальта, Польща, Чехія, Словаччина, Словенія, в 2007 р. – Болгарія і Румунія, у 2013 р. – Хорватія). Значуще місце в тексті Стратегії відводилось питанням контролю з боку митних органів, підтримки і розвитку конкуренції на внутрішньому ринку ЄС, співробітництва. Істотну роль в історії формування Митного союзу ЄС відіграють договори про приєднання третіх держав [8, с. 23].

Джерелами митного права ЄС є: установчі договори ЄС; нормативно-правові акти інституцій ЄС, рішення суду ЄС; міжнародні договори ЄС та країн-членів. Основним нормативно-правовим актом у галузі митної справи Європейського Союзу є Митний кодекс ЄС. Митний кодекс ЄС встановлює загальні правила і процедури, які застосовуються до товарів, що ввозяться та вивозяться з митної території ЄС. Митний кодекс створений для зведення всього чинного митного законодавства в єдиний комплекс і має юридичну силу на всій митній території ЄС. Заснований на концепції внутрішнього ринку, Кодекс містить загальні правила й процедури, що забезпечують застосування тарифів та інших засобів митно-тарифного регулювання, прийнятих на рівні ЄС, а також для здійснення торгівлі між ЄС й іншими державами за межами митної території Євросоюзу [9, с. 77].

У Митному кодексі Союзу (ЄС) митні режими мають назву митних процедур. Так, у відповідності до ст. 210 Розділу VII «Спеці-

альні процедури» Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року про встановлення Митного кодексу Союзу, товари може бути поміщено під будь-яку з таких категорій спеціальних процедур: (а) транзит, що включає зовнішній та внутрішній транзит; (б) зберігання, що включає митний склад та вільні зони; (с) спеціальне використання, що включає тимчасовий ввіз і кінцеве використання; (д) перероблення, що включає перероблення на митній території та перероблення за межами митної території [10].

Таким чином, окрім зазначених у ст. 210 Регламенту митних процедур, Митний кодекс Союзу (ЄС) передбачає традиційні: експорт (процедура вибуття товарів), імпорт (процедура прибуття товарів), реімпорт (процедура зворотного вивозу), тимчасове зберігання та процедуру вільної зони.

Транзит товарів згідно з Митним кодексом Союзу (ЄС) може бути як внутрішнім, так і зовнішнім. Внутрішній транзит передбачає вільне пересування товарів через митні кордони країн-членів ЄС, адже сутність Європейського Союзу полягає в реалізації чотирьох свобод – свободи переміщення товарів, робіт, послуг та капіталів. Митні кордони між державами-членами ЄС є умовними, проте Європейська комісія може встановлювати квоти у сфері виробництва певних товарів в окремих державах-членах ЄС, обмежуючи таким чином імпорт або експорт в рамках ЄС з виплатою адекватних компенсацій виробникам продукції.

У відносинах з іншими країнами митна політика ЄС є достатньо жорсткою, адже головною метою інституцій ЄС є захист національних виробників в державах-членах ЄС, забезпечення їх виходу на зовнішні ринки, включаючи ринок України.

У Митному кодексі України митним режимам присвячено Розділ V. У відповідності до ст. 70 МК України, з метою застосування законодавства України з питань митної справи запроваджуються такі митні режими: імпорт

(випуск для вільного обігу); реімпорт; експорт (остаточне вивезення); реекспорт; транзит; тимчасове ввезення; тимчасове вивезення; митний склад; вільна митна зона; безмитна торгівля; переробка на митній території; переробка за межами митної території; знищення або руйнування; відмова на користь держави [11].

Таким чином, Митний кодекс України встановлює чотирнадцять митних режимів, з яких основними є режими імпорту, експорту та транзиту, адже саме за ними визначаються основні показники зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання та формується загальний торгівельний баланс України. Основним напрямом удосконалення адміністративно-правового регулювання митних режимів в Україні є приведення його у відповідність до норм та принципів права ЄС, у зв'язку із чим важливо дослідити досвід Республіки Польща, яка вже пройшла складний євроінтеграційний шлях.

Рамковим документом, який регулював процес інтеграції Польщі до ЄС, була Угода про асоціацію (Європейська угода), де зазначалася можливість повноправного членства за умови виконання поставлених вимог. Важливим кроком у підготовці Польщі до вступу в ЄС стало ухвалення Митного кодексу (1 січня 1998 р.), що базувався на Митному кодексі Європейського Союзу і, з одного боку, спрощував митні процедури, а з іншого – зобов'язував ефективніше проводити контроль над товарообігом у ЗЕД. Це дало змогу зберегти рівновагу між спрощеннями митних процедур та контрольними функціями митної адміністрації. У 2001 р. до Митного кодексу Польщі були внесені зміни, спрямовані на подальшу гармонізацію митного законодавства з ЄС, а 30 квітня 2004 р. він втратив чинність у зв'язку з набуттям законної сили Митного кодексу ЄС. З приєднанням до ЄС Польща відмовилася від права на незалежне встановлення митних ставок у торговельних оборотах з іншими країнами, а також приєдналася до спільної митної зони. У митній сфері найголовнішим було скасування нетарифного

обмеження (уніфікація процесу сертифікації, стандартизації, а також процедурних оплат за виконання митної діяльності). Після вступу Польщі до ЄС функціонують 14 митниць, 52 митних управління та 175 митних відділів (з них 55 – прикордонні відділи). Організаційно-структурні зміни полягали у зменшенні кількості митних управлінь і митних відділів, що привело до змін у штатному складі митних постів. Наслідком ліквідації митних кордонів між Польщею та ЄС була ліквідація митних постів на заході і півдні Польщі [9, с. 78].

Українській митниці з огляду на досвід Польської Республіки також необхідно готуватись до неминучого скорочення загальної кількості митних постів та посадових осіб митної служби, проте на теперішній час головним завданням є підвищення кваліфікації співробітників Державної митної служби України та створення ефективних умов запобігання корупції в процесі функціонування митних режимів шляхом автоматизації та інформатизації митних процедур з використанням технології штучного інтелекту.

Загалом митна служба Польщі здійснює регулювання у сфері: заходів державної митної політики щодо регулювання цілей і обсягів міжнародної торгівлі (моніторинг виконання митних квот тощо); дотримання національних та міжнародних митних правил щодо заборони обмежень у міжнародній торгівлі, підписаних Польщею двосторонніх і багатосторонніх угод з питань митної справи; контролю за іноземною валютою. І. Гуцул зауважує, що польська митна служба приносить близько 41% доходів до місцевих бюджетів. Це доходи від збирання акцизу з імпортованих та внутрішніх товарів, імпортного мита. До бюджету ЄС перераховується 75% імпортованих податків [9, с. 81].

На сьогодні закінчено розбудову системи управління ризиками в митній службі, яка є основою її ефективної діяльності. Розвиток інформаційних систем і обмін інформацією перед прибуттям товару зробили можливим ефективний аналіз ризиків та полегшили

розпізнавання легального товарообігу, який здійснюється суб'єктами підприємницької діяльності, й товарообігу, який може містити небезпеку або загрожувати національній безпеці. Інформація, що аналізується перед прибуттям і контролем товару, дає змогу краще розпізнавати можливі загрози та приймати рішення про збільшення або зменшення кількості митних процедур, що приводить до економії коштів і часу оформлення товару. Митні органи Польщі отримали право організувати й реалізувати оперативно-пошукову діяльність, пов'язану з: отриманням, нагромадженням, обробкою і перевіркою інформації, що стосується зовнішньоторговельного товарообігу; можливістю секретного спостереження; використанням допомоги осіб, не задіяних у митній службі, а також правом на застосування засобів безпосереднього примусу у формі застосування фізичної сили та індивідуальних технічних і хімічних засобів або засобів, призначених для обеззброєння та конвоювання осіб [9, с. 83].

В Україні право здійснювати оперативно-розшукову діяльність мають тільки підрозділи Державної митної служби України, які ведуть боротьбу з контрабандою, тому вищевикладений досвід Польської Республіки заслуговує на увагу та визначення можливості його запозичення і впровадження в національне законодавство та юридичну практику шляхом внесення відповідних змін в Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність».

Не менш важливим є досвід Польщі щодо автоматизації та інформатизації митної справи. На сьогодні Польська митна адміністрація здійснює значні інвестиції в інформаційну інфраструктуру, приводячи свою діяльність до стандартів ЄС. Польська інформаційна система належить до найсучасніших в Європі й забезпечує всі необхідні технічні можливості для електронного митного оформлення. Інформаційне середовище митної служби потребує постійного розвитку інструментів, інформаційних технологій і техніки для виконання її завдань. Це має бути

основою скорочення бюрократії, спрощення обслуговування та впровадження більш точного аналізу ризиків для контролю товарообігу в ЗЕД і підакцизних товарів. Проблема розвитку інформаційної інфраструктури – відсутність спільних вимог ЄС щодо формату даних. З цієї ж причини важко здійснювати електронну комунікацію між митними службами, що ускладнює моніторинг товарообігу в кількох країнах-членах ЄС, коли товар потрапив в обіг в одній країні, а транспортується до іншої. Для цього слід розробити інтегровану інформаційну систему [9, с. 83-84].

В Україні також впроваджена автоматизована система митного оформлення «Інспектор» (АСМО) для здійснення електронного митного оформлення товарів та транспортних засобів, проте слід звернути увагу на вищевказаний досвід Республіки Польща щодо налагодження комунікацій із митними службами інших країн-членів ЄС.

У зв'язку зі вступом Польщі до ЄС в митній адміністрації запроваджено інформаційну систему, яка вдосконалила обслуговування підприємців та самої митної адміністрації й слугує засобом обміну даними з митною системою Європейської Комісії та інших країн-членів.

Основними тенденціями реформування митної системи Республіки Польща, на думку І. Гуцул, можна назвати спрощення організаційної структури та зменшення кількості структурних підрозділів при одночасному розширенні функції та завдань, чіткий розподіл повноважень і відповідальності між управлінськими рівнями й значне скорочення кількості митників [9, с. 84]. Щодо скорочення кількості митників в Україні більш доцільним вбачається надання їм можливості професійного зростання, підвищення кваліфікації та, як наслідок, збільшення рівня оплати праці та соціально-побутового забезпечення у поєднанні з належним контролем з боку публічної адміністрації дотримання посадовими особами Державної митної служби України антикорупційного законо-

давства. Як і в Польській Республіці, український митник повинен отримувати заробітну плату європейського рівня, яка у поєднанні із підвищеною відповідальністю за корупційні діяння повинна перебороти бажання отримати неправомірну вигоду в процесі адміністрування основних митних режимів.

Україна активно розвиває двосторонні економічні та політичні відносини з Республікою Польща, що вимагає від публічної адміністрації постійного удосконалення адміністративно-правового регулювання митних режимів та приведення рівня їх функціонування у відповідність до міжнародних стандартів з урахуванням найкращого позитивного досвіду польської держави щодо адаптації національного митного законодавства до права ЄС.

Висновки. Проведене дослідження дозволило сформулювати висновок про те, що Республіка Польща як розвинута пострадянська держава, яка набула повноправного членства в Європейському Союзі, є найкращим прикладом для України у сфері адаптації національного митного законодавства до права ЄС, а також у сфері захисту національного виробника та стимулювання національної промисловості завдяки системі заходів тарифного та нетарифного регулювання в процесі функціонування митних режимів. Органи публічної адміністрації Польської Республіки провели ряд успішних реформ митного законодавства у найкоротші строки, що у поєднанні з іншими успішними реформами дозволило польській державі забезпечити реальне впровадження і реалізацію міжнародних стандартів митної справи та стати частиною Митного союзу ЄС. Такий досвід адміністративно-правового регулювання митних відносин є позитивним для України, яка знаходиться на шляху формування ринкової економіки та розвитку власного високотехнологічного виробництва.

На увагу заслуговує позитивний досвід Республіки Польща щодо автоматизації та інформатизації митної справи, використання інноваційних технологій митного оформлення та контролю на рівні з іншими держа-

вами-членами ЄС. Також заслуговує на увагу позитивний досвід польської митної служби щодо системи управління ризиками, яка є основою її ефективної діяльності та полегшує розпізнавання легального товарообігу. Окремого дослідження потребує досвід Польської Республіки щодо надання митним органам права здійснювати оперативно-розшукову діяльність, яке в Україні мають тільки підрозділи Державної митної служби України, що ведуть боротьбу з контрабандою.

Одним із найважливіших аспектів адаптації українського законодавства до вимог ЄС є впровадження численних змін у митній сфері з урахуванням позитивного досвіду Республіки Польща та інших держав, які набули повноправного членства в ЄС. До очікуваних результатів процесу адаптації Підкомітетом Україна-ЄС з питань митного співробітництва та Міністерством фінансів України (яке є відповідальним органом публічної адміністрації за процес адаптації митного законодавства України до права ЄС) віднесено: спрощення митних процедур та сприяння торгівлі; впровадження сучасних технологій митного контролю, спрощених процедур відпуску товарів та контролю після розмитнення; передача відповідальності за видачу сертифікатів EUR. 1 від Української Торгової Палати до українського митного органу; суттєве спрощення митних формальностей для підприємств із високим ступенем довіри закладе передумови визнання статусу Уповноваженого економічного оператора (УЕО), що надається митними органами України, органами країн ЄС; спрощення руху товарів між Україною та ЄС; приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту.

Перспективність подальшого наукового дослідження даної тематики обумовлена необхідністю подальшого удосконалення теоретико-методологічних та правових засад митних режимів в Україні, приведення їх у відповідність до міжнародних стандартів з урахуванням актуального та найкращого позитивного досвіду зарубіжних країн.

Анотація

У науковій публікації досліджується адміністративно-правове регулювання митних режимів в Республіці Польща у порівнянні з національним досвідом з метою запозичення найкращого позитивного досвіду організації митної справи та визначення можливості його впровадження в національне законодавство та юридичну практику.

Актуальність даного дослідження обґрунтовується тим, що, як показують дослідження, значна кількість суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні не задоволена якістю митних послуг та професіоналізмом осіб, з якими вони взаємодіють на митниці (представники компаній вказують на нестачу злагодженої взаємодії між контролюючими органами та низьку активність митниці щодо координації такої взаємодії).

Методологія даної публікації ґрунтується на комплексному поєднанні філософських (законів діалектики та метафізики), загальнонаукових (прийомів логічного методу, системного та структурно-функціонального методів) та спеціально-юридичних методів дослідження (методології порівняльного правознавства, методу юридичного моделювання тощо), принципів об'єктивності та історизму.

Формулюється висновок про те, що Польща як розвинута держава, яка достатньо недавно набула повноправного членства в Європейському Союзі, є найкращим прикладом для України у сфері адаптації національного митного законодавства до права ЄС, а також у сфері захисту національного виробника та стимулювання національної промисловості завдяки системі заходів тарифного та нетарифного регулювання в процесі функціонування митних режимів. Органи публічної адміністрації Польської Республіки провели ряд успішних реформ митного законодавства у найкоротші строки, що у поєднанні з іншими успішними реформами дозволило польській державі забезпечити реальне впровадження та реалізацію міжнародних стандартів митної справи та стати частиною Митного союзу ЄС. Такий досвід адміністративно-правового регулювання є позитивним для України, яка знаходиться на шляху формування ринкової економіки та розвитку власного високотехнологічного виробництва.

На увагу заслуговує позитивний досвід Республіки Польща щодо автоматизації та інформатизації митної справи, використання інноваційних технологій митного оформлення та контролю на рівні з іншими державами-членами ЄС. Також заслуговує на увагу позитивний досвід польської митної служби щодо системи управління ризиками, яка є основою її ефективної діяльності та полегшує розпізнавання легального товарообігу.

Перспективність подальшого дослідження даної тематики обґрунтовується необхідністю удосконалення теоретико-методологічних та правових засад митних режимів в Україні, приведенням їх у відповідність до міжнародних стандартів з урахуванням актуального та найкращого позитивного досвіду зарубіжних країн.

Ключові слова: митні режими, зарубіжний досвід, митна справа, митні процедури, митні відносини, митне оформлення, митний контроль, адміністративне право, публічна адміністрація, удосконалення.

Lemekha R.I. Administrative and legal regulation of customs regimes in the Republic of Poland and in Ukraine: a comparative study

Summary

The scientific publication is devoted to the administrative and legal regulation of customs regimes in the Republic of Poland in comparison with national experience in order to learn the best positive experience of customs organization and determine the possibility of its implementation in national legislation and legal practice.

The relevance of this study is justified by the fact that, as studies show, a significant number of foreign economic entities in Ukraine are not satisfied with the quality of customs services and professionalism of persons with whom they interact at customs (company representatives point to lack of coordinated interaction between regulators customs to coordinate such interaction).

The methodology of this publication is based on a complex combination of philosophical (laws of dialectics and metaphysics), general scientific (methods of logical method, system and structural-functional methods) and special legal research methods (methodology of comparative law, method of legal modeling, etc.) and principles of objectivity.

It is concluded that Poland, as a developed country that has recently become a full member of the European Union, is the best example for Ukraine in adapting national customs legislation to EU law, as well as in protecting national producers and stimulating national industry through a system of measures. tariff and non-tariff regulation in the process of functioning of customs regimes. Public administration bodies of the Republic of Poland carried out a number of successful reforms of customs legislation in the shortest possible time, which in combination with other successful reforms allowed the Polish state to ensure real implementation and enforcement of international customs standards and become part of the EU Customs Union. Such experience of administrative and legal regulation is positive for Ukraine, which is on the way to forming a market economy and developing its own high-tech production.

The positive experience of the Republic of Poland in automation and informatization of customs, the use of innovative technologies of customs clearance and control at the level of other EU member states is noteworthy. Also noteworthy is the positive experience of the Polish customs service on the risk management system, which is the basis of its effective operation and facilitates the recognition of legal trade.

Prospects for further research on this topic is justified by the need to improve the theoretical and methodological and legal framework of customs regimes in Ukraine, bringing them into line with international standards, taking into account the current and best positive experience of foreign countries.

Key words: customs regimes, foreign experience, customs business, customs procedures, customs relations, customs clearance, customs control, administrative law, public administration, improvement.

Список використаних джерел:

1. Європейська бізнес Асоціація оприлюднила результати Митного індексу. *Європейська Бізнес Асоціація*: офіційний веб-сайт. Дата оновлення: 28.08.2018 р. URL: <https://eba.com.ua/uevropejska-biznes-asotsiatsiya-oprylyudnyla-rezultaty-mytnogo-indeksu>.
2. Гуцул І.А. Митні режими як засіб регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності. *Наука молода*. 2014. № 21. С. 117–119.
3. Мельник М.В. Інститут митних режимів в митному праві України : дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Міжрегіональна академія управління персоналом. Київ, 2016. 251 с.
4. Міщенко І.В. Новели інституту митного режиму в контексті реформування митного законодавства. *Адміністративне право і процес*. 2012. № 2. С. 73–77.
5. Хома В.О. Сучасний стан національного правового забезпечення митного режиму безмитної торгівлі та напрями його вдосконалення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 5. С. 104–108. URL : http://www.lsej.org.ua/5_2019/25.pdf.
6. Чуприна О.В. Класифікація митних режимів у юридичній науці та законодавстві. *Право та інновації*. 2015. № 2 (10). С. 133–139.

7. Мостовий А.С. Функції митних режимів: порівняльна характеристика з митним правом Європейського Союзу. *Вісник Львівського національного університету. Серія Юридична*. 2008. Вип. 47. С. 90–95.
8. Капітанець С.В. Проблеми функціонування Митного союзу ЄС та його економічні ефекти в умовах євроінтеграції. *Інноваційна економіка*. 2016. № 1-2 (61). С. 21–25.
9. Гуцул І.А. Митна політика зарубіжних країн : навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 198 с.
10. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року про встановлення Митного кодексу Союзу. Дата оновлення: 09.10.2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/984_009-13#Text.
11. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Дата оновлення: 22.05.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.